

تالو بیزیون

نگاهی انتقادی به مجموعه نود شبی «زندگی به شرط خندک»

خنده به شرط کلیشه و تکرار

رحمت امینی

هرگونه تغییر و اصلاح باید در حین حرکت اتفاق یافتد و ... در واقع مظلومی باز هم به دامن افتاد که قبلاً هم خودبه خود برای مجموعه های روتین طنز تلویزیونی پنهان می شد؛ اینکه مجموعه شروع شده است و پس از آن باید پیاپی متن بررسد و در این شرایط کیفیت حتماً فدای کمیت می شود.

در مجموع در آنچه به عنوان «زنگی به شرط خنده» طی شب های متوالی به نمایش درآمد، عموم ضعف های مربوط به چنین مجموعه هایی دیده می شود از جمله:

- بهره گیری از کلیشه های مرسوم روایت در ایجاد طنز که قبلاً بارها تکرار شده است.
- صرف کمترین انرژی و خلاقیت در بازیگری و تمایل بازیگران به ارائه تیپ های تکرارشونده و تکیه کلام سازی با هدف رواج در بین تماشاگران.
- وجود نتاقض ها و تضادهای بسیار در روند قصه پردازی و روایت و نیز شخصیت پردازی.
- تأکید بسیار بر عنصر

تصادف در حل ماجراها و محور قرار گرفتن انصار غافلگیری که ساده ترین تمهد برای نگارش فیلمتامه است.

- به سخره گرفتن بسیاری از آداب و رسوم و نقض عرفیات مورد اخترام در جامعه.

در پایان ذکر این نکته ضروری است که مجموعه عوامل سازنده زندگی به شرط خنده هنگامی که فرد به فرد مورد ارزیابی قرار گیرند، دارای توانایی های قابل قبول هستند، اما چیدمان آنها و حاصل کارشان به عنوان مجموعه ای تلویزیونی ضعف هایی مشهود دارد که تتها از یک گروه آماتور انتظار می رود. ضمن اینکه نباید از یاد برد مخاطبان تلویزیون ممکن است ساعتی از شبانه روز را به قصد رفع خستگی روزانه صرف چنین مجموعه هایی کنند و در يك نظرسنجی نيز چندان ناراضی از آنچه دیده اند نباشد. اما آیا هدف سازندهان و سیاستگران صدا و سیما در حد برطرف کردن همین نیاز است؟ اگر این طور باشد، میزان طرفداری از لطیفه هایی که با SMS رد و بدل می شود صدھا برابر بیشتر از چنین مجموعه هایی است!

بهتر است خود را فریب ندهیم و هر محصولی را که جمعی از مخاطبان از آن استقبال و اعلام رضایت می کنند، ملاک برتری و مطلوب بودن آن محصول در نظر نگیریم و به قول معروف کلاه خود را قاضی کنیم که این همه وقت و انرژی و هزینه صرف چه محصولی شده است.

*نویسنده، کارگردان و مدیر گروه نمایش دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد

خاطره‌ای با عنوان «خشایار» داشتند و قرار شد که «خشایار» بار دیگر نشان داده شود. برخی از نویسنده‌گان این مجموعه از جمله بنده با این شیوه مخالفت کردیم و یکی از دلایلمن این بود که آنچه نگارش یافته با تیپ «خشایار» طبق نداشته و اتفاقاً همین قضیه اشکال خود را در سکانس‌ها نشان داد.

وی در ادامه می‌گوید: «متاسفانه فیلم‌نامه‌های این مجموعه بعد از نگارش توسط ۱۰ نفر بازخوانی می‌شد و هر فردی به سلیقه خود فیلم‌نامه را تغییر داده و بازیگران نیز به هر شکلی که دلشان می‌خواهد بازی می‌کنند و...»

وارسته در همان گفت و گو تاکید کرد که عوامل مجموعه تلاش داشتند تا به هر قیمتی که شده مردم را بخندانند، حتی اگر فیلم‌نامه را فردی غیرمستحبص در نوشتن مثل صدابردار مجموعه بنویسد!

به هر صورت فارغ از اثبات صحت و سقم حرف‌های وارسته و پس از آن پاسخ‌های مظلومون که گروه نویسنده‌گان را افرادی بسیار کم تجربه خوانده و نتایج کارشان را مناسب برنامه‌های طنز تلویزیونی ندانسته آنچه مورد قضاوت است، همان است که تماسگاران تلویزیون طی ایام پخش دیده‌اند و حتماً به دور از حاشیه‌های موجود بهترین قاضی برای ارزیابی کیفی مجموعه هستند.

ظاهراً این مقدمه طولانی جای متن را هم گرفت.

به ویژه با این نقل قول از مظلومون که در بخشی از پاسخ به وارسته گفته است: (وقتی برنامه روشن راه یافتند مانند قطار است و به هیچ عنوان نمی‌توان آن را نگه داشت و

اولین بار که به نقد یکی از مجموعه‌های طنز تلویزیون پرداختم، نه به صورت مکتوب، بلکه در برنامه‌ای تلویزیونی و با حضور «مهدی مظلومی» و چند تن دیگر از عوامل مجموعه «اکسپیزن» بود.

«اکسپیزن» آخرین کار مظلومی پیش از «زنده‌گی به شرط خنده» در مقام کارگردان است که حالا می‌توان گفت از سیاری جهات، بر آخرین ساخته همین کارگردان برتری دارد. هر چند در همان نقد تلویزیونی، نکات سیاری را درباره اش گفتم که برخی از آنها ضعف‌هایی اساسی به شمار می‌رفت. به ویژه در بخش فیلم‌نامه که مظلومی خود نیز به آن نکات و نکاتی دیگر اذعان داشت. به خاطر دارم که در همان صحبت‌ها، بادی از مجموعه «زیر آسمان شهر» شد.

مجموعه‌ای که مظلومی نیز در موقوفیت‌های پیش‌های نخست و دوم آن نقش داشت و انصافاً در میان مجموعه‌های طنز ساخته شده در سیما، یکی از مجموعه‌های قابل تأمل و توجه به شمار می‌رفت.

برنامه ساز پرداخت. مهدی فرجی در گفت و گو با خبرنگار سرویس تلویزیون ایستاد درباره سریال «اگر عشق نبود» خاطرنشان کرد: چهار ماه از آغاز تصویربرداری این سریال به کارگردانی فیاض موسوی گذشته است که پیش از این کارگردانی سریال «مهر و ماه» را از وی شاهد بوده‌ایم. وی از محمد رجایی به عنوان تهیه‌کننده سریال «اگر عشق نبود» نام برد و افزود: امیدوارم ظرف سه ماه آینده تصویربرداری این مجموعه تلویزیونی به پایان برسد. مدیر گروه فیلم و سریال شبکه اول درباره ویژگی‌های سریال «اگر عشق نبود» به ایستاد گفت: این مجموعه تلویزیونی به سفارش ستاد مبارزه با مواد مخدّر تولید می‌شود و به داغدغه‌های اجتماعی می‌پردازد. مهدی فرجی همچنین با اعلام این که فائز یک و دو سریال «مدار صفردرجه» نیز به پایان رسیده است، افزود: تصویربرداری سکانس‌های مربوط به کشورهای مجارستان، ایران و فرانسه به پایان رسیده و از مهرماه تصویربرداری فاز آخر این سریال در کشور سوریه یا لبنان آغاز می‌شود. وی امیدواری کرد سریال «مدار صفردرجه» در سال ۸۵ به رو آتش رود. مدیر گروه فیلم و سریال شبکه اول سیما درباره سریال «در امتداد باران» نیز اظهار کرد: این سریال به کارگردانی بهرام بهرامیان و تهیه‌کنندگی سید رضا شکری اواسط ازدیمهشت ماه ۸۵ کلید خورد و پیش‌بینی می‌شود تصویربرداری آن تا پایان شهریور ماه به طول بینجامد. فرجی درباره ویژگی‌های مجموعه تلویزیونی «در امتداد باران» به ایستاد گفت: این سریال به موضوعات

امتداد باران» به ایستگاه: این سریال به موضوعات اجتماعی و بعضی معضلات جامعه می‌پردازد. موضوعات اجتماعی و اخلاقی ای که در این مجموعه به آنها پرداخته می‌شود در عین حال که جذاب هستند، در چارچوب رعایت عرف رسانه و جامعه مطற می‌شوند.

■ «مزرعه» جیم شیردان

«مزرعه» به مدت ۱۰۸ دقیقه به سرپرستی خسرو شاهی دوله و از شبکه اول سیما نیز پخش می‌شود. «مزرعه» با ترجمه وینا برهمن، روابتگر داستان زندگی فردی به نام بول مک کیپ است که سال‌ها برای یک زن بیوه کار می‌کند و در این مزرعه چنان عرق ریخته و زحمت کشیده است که همه مردم روستا او را صاحب مزرعه می‌دانند. زن بیوه بعد از ۱۰ سال سرانجام تصمیم می‌گیرد مزرعه را در یکی مزایده بفروشد، در این میان یک آمریکایی حاضر است بالاترین قیمت را برای آن مزرعه پیردادزد و مک کیپ که توانایی مقابله مالی با او را ندارد و از جهتی برای زمین حاضر است به هر کاری دست زند، ناخواسته آمریکایی را می‌کشد.

■ الیور توئیست در شبکه یک

این شد که مظلومی به سرپرستی «محسن طنابنده» به عنوان ناظر بر فیلمنامه‌های تولیدی مجموعه «زندگی به شرط خنده» گروهی از نویسندهان با تجربه اما تا حدودی گمنام را گردھم آورد که البته گمنامی ایشان به خاطر حضور در عرصه‌های دیگر نوشتن از جمله «نمایشنامه نویسی» بود.

در واقع «مظلومی» بحق انگشت بر نقطه ضعف اصلی آثار نمایشی که «امتن» آنها است گذاشت و عزم خود را جزم کرد تا قبل از زدن کلید «ضبط» مجموعه

«در سایه»: همکاری بدرافتسان و افحمی

بذرافشان و انتخاب

حاکم است نیز از دیگر عوامل انتخاب این طرح بوده است. بذرافشان همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا کمبود وقت در نگارش متن و ساخت سریال‌های مناسبی گریبان‌گیر، «در سایه» نیز می‌شود، اظهار کرد: بر اساس برنامه‌ریزی شبکه سه و آقای مفید (تھیه‌کننده) قرار بر این بود که سریال مناسبی امسال چهار مشکلاتی از این دست نشود. اما اتفاقاتی که برای طرح پیش آمد و تفاهمی که روی طرح اولیه ایجاد نشد، باعث شد که باز هم کمی به تبغچان زمان بخوریم. ولی برنامه‌ریزی بر این اساس بود که امسال فیلمنامه کامل شود و با غایل کار کلید زده شود. البته هنوز زمان داریم که مقدار زیادی از فیلمنامه نوشته شود و سپس کار کلید بخورد. وی که سه سال قبل نگارش سریال مناسبی « فقط به خاطر تو » را بر عهده داشته است، یادآور شد: یکی از مشکلاتی که باعث شد این سریال کار چندان خوبی از آب درنیاید، مشکل کمدد زمان را، نگارش و ساخت بد.

سیما به این نوع برنامه‌سازی در قیاس با سریال‌هایی که ماه رمضان سال‌های گذشته ساخته شده، تغییر می‌یابد. شبکه سه سیما با مجموعه مناسبی «در سایه» نوع جدیدی از قصه‌گویی و سریال سازی را تجربه می‌کند. در این سریال اصل بر درام است و اگر تمام مردم از عهده انجام این کار برآیند قصه مفرحی شیوه به کارهای بیلی و ایلدیر ساخته می‌شود. به گفته علیرضا بذرافشان در سریال «در سایه» قصید بر این است تا طرح و توطئه‌ها با جاذبیت و تفریح همراه باشند و لی قصه پرکنش و پرتعلیق باشد. این نویسنده در پاسخ به این پرسش ایسنا که طرح «در سایه» دارای چه خصوصیاتی بوده که برای پخش در ماه رمضان انتخاب شده، گفت:

مفرح بودن قصه عنصر اولیه این انتخاب است. تلویزیون تاکید دارد که در ماه مبارک رمضان، مفرح بودن سریال‌ها لحاظ شود. مضمون معنی، و تم ارشادی، که بر قصه

نویسنده سریال مناسبی شبکه سه سیما در رمضان ۸۵، با نام موقت «در سایه»، این مجموعه تلویزیونی را ناقشه عطفی در رویکرد و نگاه این شبکه به سریال‌های مناسبی داشت. علیرضا بذرافشان-فیلمنامه‌نویس - در گفت‌وگو با خبرنگار سرویس تلویزیون ایستانا درباره متن این سریال حاطمندانش کرد: آقای مفید که تهیه کنندگی کار را بر عهده دارند، یک ایده کلی در قالب ۱۰ صفحه ارائه دادند تا تبدیل به طرح و سپس فیلمنامه شود. پس از آن در جلسات طراحی فیلمنامه با حضور آقای فرهادی، مفید و من برگزار شد و آقای فرهادی حکم مشاور این جلسات را داشتند. در خلال این جلسات یک طرح اولیه نوشته شد که مبنای کار قرار گرفت. چند قسمت هم براساس این طرح، فیلمنامه نوشته شد. اما آقای افخمی از ابتدا با این طرح مشکلاتی داشتند که به هنگام نگارش فیلمنامه این مشکلات بیشتر شد، بنابراین در نهایت دوی، طرح اولیه تفاهمنامه اتفاق نفتاد. س. از آن طرح

دفایع دستوری از حضور در تاریخ زمین

از سال ۷۵ تاکنون اگر چه شاهد به تصویر کشیده شدن چهره پرویز پرستویی بر صفحه تلویزیون بوده‌ایم، اما همه آنها در قالب فیلم‌های سینمایی و آثاری چون «مومنایی ۳»، «عزیزم من کوک نیستم»، «آزانس شیشه‌ای»، «آدم برفی»، «مهر مادری»، «مرد عوضی» بوده است. پرویز پرستویی که با بازی در سریال «رعنا» (۱۳۵۷) به کارگردانی داود میرباقری وارد عرصه تلویزیون شد، هفت سال بعد به ایفای نقش در سریال «لیلی با من است» پرداخت که ابتدا در قالب نسخه‌ای سینمایی به کارگردان کمال تبریزی، ایوان شاهجهانی، میرزا

حaque سین حاتم کیا اڑ فرم گذشت

A woman with dark hair tied back, wearing a blue headscarf and a dark blue jacket, sits on a low wall or ledge, gesturing with her hands as if speaking. She is positioned on the right side of the frame. In the background, two men are seated at a table under a yellow canopy, focused on some task. The setting appears to be a rural or semi-rural area with greenery and a building visible in the distance.

۶ درصد از تصویربرداری سریال «حلقه سبز» پایان رسای تصویربرداری سریال «حلقه سبز» به کارگردان ابراهیم حاتمی کیا اداد دارد. گروه تصویربرداری سریال تلویزیونی «حلقه سبز» که فاز داشت، تصویربرداری را اولین اردیبهشت ماه بعد تهران در رامسر آغاز کردند مشغول ادامه آن شمال کشور هستند و تصویربرداری اوایل خواهند گشت.

با زیگران اصلی نقش محوری را بازی تیرانداز و محمد حاتمی و آتش تقی پور تصویربرداری دومنی از خاک سرخ اولیل آذی شد. این سریال، از زبان عقیق» در شیوه قرآن

«عقیق» نام مجموعه‌ای برای نوجوانان است که در ۴۵ قسمت ۳۰ دقیقه‌ای از ابتدای تایستان از شبکه قرآن پخش خواهد شد. این برنامه آموزشی که به تئیه کنندگی و کارگردانی نوید محمودی و به سفارش گروه آموزشی شبکه قرآن تولید شده است، با استفاده از تکنیک‌های خاص و زبانی مناسب نوجوانان، ارزش‌های زندگی همچون دوستی، ایثار، هدف، حرکت، تلاش . . . را براساس داستان‌های قرآنی به مخاطبان خود آموزش می‌دهد. این مجموعه از هفت پخش مجزا همچون گفت و گو با نوجوانان، حافظ قرآن . . . تشکیل شده است. تیتر آن نیز بدیع و کم نظری است و مناسب با شبکه قرآن تولید شده است. هر قسمت این مجموعه برآمده از یک آیه قرآنی است که کارشناسان آن سید جواد بهشتی است و در این زمینه به نوجوانان در رابطه با ارزش‌های موردنظر آیه به گفت و گو خواهد پرداخت و در پایان برنامه نیز نکات آموزشی برنامه مرور خواهد شد. سایر عوامل مجموعه عبارتند از مدیر تولید: رحمان حاصلی، نویسنده مجموعه: محبوبه حقیقی، حسین متهم سلیمان، نفسیه علمی . . .